

ARADI KÖZLÖNY

51. évfolyam, 234. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

Szerda, 1936. október 14.

Monacoi legenda

Monacóban most legenda születik.

Nem Monte-Carlo bankjának, a rouge et noir-nak legendája. Más legenda ez, bár ebben is a halál játsza a főszerepet, mint annyi monte-carlo-i legendában.

Ott, ahol a sorsnak oly nagy szerep jut, mint Monte-Carloban, könnyen születnek a legendák, gyakoriak a legendák és talaja van egy különös, misztikus, mély tónusu romantikának: a halál romantikájának.

Ez a romantika, a halál romantikája lengi be azt a legendát, amely most születik Monacóban.

Ennek a legendának a halál mellett még egy főszereplője van.

Aszott, sovány, megtört, erőtlén öregur. Már a lába sem bírja, már a bot sem segíti. Tolószékben él. Villája van és mérhetetlen vagyona és mégis úgy érzi, hogy már semmi sem az övé. A melegebb délelőttökön tolószéken kiviszi villája kertjébe. Itt sütteti magát a nappal. A virágokban gyönyörködik. Mert nagyon szereti a virágokat.

Mozgalmas életpálya van mögötte. Események egész sorozata. Fáradt, nagyon fáradt ember a villa tulajdonosa. És az életnek ez a nyugodt, eseménytelen állomása, ahova most elérkezett, mégsem jelent számára pihenést. Tulságosan sok teher nehezedik erre az életre, erre a lélekre, semhogy ezen a földön pihenésben, nyugalomban, megbékéltségben lehessen része.

Talán ezzel magyarázható, hogy az öregur fojtónak, elviselhetetlennek, szorongatónak érzi a Riviera levegőjét. A villa kertjének csendjébe mintha bömbölő hangok robbanának, mintha ágyudörgés meg gépfegyver kattogás hallatszana. A monacoi fejedelemségtől nyugatra, de ugyancsak a Földközi tenger partján, a mondain San Sebastianban nem is olyan régen bombák robbantak, puskák kattogtak. Mintha ezek visszhangját verné most vissza a monacoi park. És más bombákat, más gépfegyvereket, évekkel, évtizedekkel ezelőttiéket egy monstrózus, természetfölötti rádióközvetítésben.

Az öregur megborzong. Behunyja szemét. Magába mélyed. Így, csukott szemekkel néhány pillanat alatt többet lát, többet érez, mint talán egy egész életen át.

Később, amikor ismét bent van a szobájában és titkária felolvass neki, hirtelen mozdulattal megszakítja, hosszasan, halkán, néha kifutva, szüneteket tartva beszél vele. A titkár jegyez, meglepetten figyel, nem hisz a fülének, de azért jegyez.

És néhány nap múlva bejárja a világlapokat a hír: Sir Bazil Zacharoff, a hadianyagkirály, a halál nagyiparos azzal a tervvel foglalkozik, hogy — békealapítványt létesítsen.

A közvélemény nem érti ezt a gesztust és a szkeptikusok keserűen jegyzik meg: Egyetlen gesztussal nem lehet egy élet ezer hibáját, bűnét helyrehozni.

Pedig ez a gesztus nagyon is érthető. Sőt volt már rá példa is. Hasonlóképpen cselekedett Nobel Alfréd, a dinamit feltalálója, aki, amikor a halál közvetlen közelségében érezte magát, mintegy a pusztítás szolgálatába állított élet vezekléséül, alapítványt létesített,

II. Carol király nagy beszéde a lugoj-i hadgyakorlatok befejezése alkalmából

Katonai parádé volt Lugoj-on. — Tă'ărescu miniszterelnök: „Békére szomjazunk...”

București-ből jelentik: Ma Lugoj-on a királyi hadgyakorlatok befejezése alkalmával nagyszabású katonai parádé volt. Már kora hajnalban Lugoj visszhangzott a katonazenekaroktól és a trombitaszóktól. A hadgyakorlaton résztvevő hadtestek a diszszemle színhelyére meneteltek. Az uralkodó és Mihai nagyvajda lóháton jelentek meg a diszszemle színhelyén, Tă'ărescu miniszterelnök, Paul Anghelescu hadügyminiszter, Samsonovici tábornok, vezérkari főnök és még számos katonai méltóság társaságában. A katonazenekar a himnuszot játszotta, majd Prodan tábornok, hadseregfelügyelő megtette jelentését az uralkodó előtt. Ezután a király és Mihai nagyvajda elhaladtak a hadgyakorlatok két hadseregének csapatai előtt. A csapatok lelkesen éljeneztek az uralkodót. A királyi tribünön helyet foglalt lord Londonderry feleségével és leányával, Antonescu kü'ügyminiszter, Franașovici, Bibescu herceg és még sokan. A szemle után az uralkodó a királyi náholyan fogadta vendégeit, majd megkezdődött a két hadsereg csapatainak felvonulása, élükön Tenescu és Partenie tábornokokkal. Mialatt a csapatok elvonultak az uralkodó előtt, Nicolae herceg és Caranfil légügyi miniszter impozáns légi felvonulást rendeztek. A felvonulás két óra hosszat tartott, amely után a Dacia-szállóban nagy közebéd volt. A közebéden a bucurești-i vendégek kivül résztvettek a megjelent idegen katonai attasék és a helyi hatóságok képviselői is. Délután Lugoj-on nagy strájer-ünnepség volt lord Londonderry tiszteletére.

amelynek egyik dija tudvalevőleg — békedij.

Sir Bazil Zacharoff egy életen át a halállal kereskedett, ügynökei révén, ravasz fondor'atai segítségével nemzetközi bonyodalmakat szított, háborukat és lázadásokat készített elő, hogy aztán mindkét hadakozó felet ellássa hadieszközökkel és ő vágja zsebre milliókban, font-milliókban az embermészárlás nettó jövedelmét. Az árut, amellyel kereskedett, alapszában nem ismerte. Nem is maga az áru, annak lényege volt a fontos, hanem az, hogy keresni lehet vele.

Most azonban, hogy a monacoi hüvös estéken bensejében szorongást érez, hogy dobhártyájában ezer és ezer ágyu, általa szállított ágyu, bomba és gránát dörren, zug és robban, most, hogy tejen és valami ostyaszzerű anyagon kívül más táplálékot már nem vehet magához, lélegzete nehéz lesz, most kerül először szembe az áruval, amellyel egy életen át kereskedett. Már nem a „splendid isolation” magasságából beszél róla, már érzi, hogy nem ismeretlen százezrek és milliók, életet és nyereséget szállító milliók sorsa, hanem az ő legkövetlenebb, egyéni sorsa függ össze vele.

Most érzi át először ennek borzalmát és most érzi először parancsoló szükségét annak, hogy mindezt meg kell szüntetni.

A halált, amely árucikke volt és amely

A közebéd alkalmával az uralkodó beszédet tartott, amelyben többek között ezeket mondotta:

— Ennél a bajtársi asztalnál, szeretett bajtársaim, itt nincs szó véleménynyilvánításról, a megfigyeléseket és hogy mit kell megjavítani, meghalljátok majd a kritika alkalmával, itt csak az öröm és megegyedtség szavai hangozhatnak el és ezért megragadom az alkalmat, hogy megköszönjem elsősorban az elvégzett munkát és a beléjevetett hitet. *Néhány év előtt, egy hasonló alkalommal tettem azt a fogadalmat, hogy seregemet, a román hadsereget megerősítem.* Lehet, hogy voltak, akik kétkeltek ennek a fogadalomnak a beváltásában, ma boldog vagyok, hogy szívem mélyén meggyőződhettem, hogy az ígéret beváltása már megkezdődött. Tudom, hogy ez a kezdeményezés országom nagy erőfeszítését követelte, tudom azonban azt is, hogy a román nép mindenkor kötelességtudó volt. Az erőfeszítés és a beteljesedés még a kezdetén vannak, de most gyorsított ütem következik. *Az évi hadgyakorlatok célja, ezeknek a háborus játékoknak a hasznát levonni. Egyesek azt mondják, hogy a hadgyakorlatok sokba kerülnek, de azt hiszem, hogy ezekért a kísérletekért semmi áldozat nem felesleges.* A hadgyakorlatokon való kötelességtudó részvételével mindenki hazaszeretetről tesz tanuságot. Itt most nem történik kritika, hanem csak köszönet. Ezért megköszönöm lelkem mélyéből mindenkélt katonáimnak munkásságukat, azt a munkát, amely a haza, trón és a hadsereg megerősödésé-

most a monacoi villa küszöbéhez érkezett, nem semmisítheti meg, de a megszerzett tömeghalált akarja megsemmisíteni.

És így állítja most, egy halálból élő élet alkonyán, a halállal keresett mérhetetlen vagyont az élet, a béke szolgálatába.

Monacóban egy aggastyán a végét járja. A halál mindig érzesmes pillanatokot teremt és ebben az atmoszférában most legenda születik.

A legenda mindig szépíti és gyakran meghamisítja a valóságot.

Az a legenda, amely most Monacóban születik, szintén nem kivétel. Sir Bazil Zacharoff elmúlt évtizedeinek valóságát a legenda nem teheti megneemtörténtté.

A békealapítvány utját, utjának eredményét Sir Bazil Zacharoff, a halál nagyiparos már nem láthatja. Ennek az utnak eredménye még bizonytalan. Egy tanulságára azonban a monacoi remete még most is rádöbbenhet: az életet nem halállal és nem a halál pillanatában, hanem az életben és étellel kell szolgálni.

Egyszerű tanulság, egyszerű igazság ez. Saját halálával, saját pusztulásával kellett szembenéznie Sir Bazil Zacharoffnak, hogy meg tudja becsülni, értékelni tudja milliók és milliók életét. (m. t.)

sének kezessége. Köszönöm Kormányomnak, hogy támogatott, mert ha nem tapasztalnám törvényes tanácsadóm segítségét, nem teljesíthetném szándékaimat. Legtisztább lelkiismerettel vallhatom, hogy megtaláltam ezt a segítséget. A csapatok külső képe, annyi napi erőfeszítés után, a barátságtalan idő dacára a mai parádén beigazolta bizalmamat abban az emberanyagban, amelynek magva a román paraszt. Erre az emberanyagra alapozva, a kormány mindennapi lelkiismeretes munkássága árán az ország külső és belső ellenségeink számára egyaránt hozzáférhetetlen gránittá válik. Meggyőződésem, hogy hadseregem mindinkább tudatára ébred annak a fontos szerepnek, amelyet államunk szerkezetében betölt. Ennek érdekében, ennek a kötelességtudás érzésének a megerősödése reményében emelem poharamat hadseregem egészségére, amely iránt a legnagyobb szeretettel és szívem melegével viseltetem. Lelkes éljenzéssel fogadták az uralkodó beszédét.

Ezután Tătărescu miniszterelnök szólalt fel és mondotta többek között a következőket:

— Az elmúlt napok az egész ország számára ünnepnapok voltak. Erőteljes és felszerelt hadsereg nélkül illuzorikus minden virágzás az ország számára. Ezért a kormány minden erejét latba vetette a hadsereg felfegyverzése érdekében és az ország áldozatkészségéhez fordult. A hadifelszerelés növelése egyébként teljes ütemben folyik, a művet azonban be kell fejezni és a kormány megteszi kötelességét.

Békére szomjazunk, nem táplálunk támadó gondolatokat senkivel szemben, de jogainkat és örök határainkat megvédjük bárkivel szemben és Felséged személye köré bevehetetlen falakat emelünk.

A mindenkori nemzedékek kötelessége örökségüket csorbítatlanul hagyni utódaikra. Ezekkel a gondolatokkal emelem poharamat Felséged, Mihai nagyvajda és az egész királyi dinasztia egészségére.

Eltűnt Ausztriából Starhemberg Rüdiger herceg és Fey őrnagy

Mussolini tanácsára oszlatta föl Schuschnigg kancellár a Heimwehrt

Bécsből jelentik: Schuschnigg kancellárnak azt a határozatát, amellyel valamennyi hazafias szervezetet egyetlen miliciába olvasztott be, Mussolini javaslatára hozta meg. A „Stefani” ügynökség tudósítója kihallgatáson jelent meg Schuschnigg kancellárnál, aki a következőket mondotta:

— La Rocca della Caminateban találkozott a Duceval, aki arra biztatott, hogy kövessék az olasz példát és késedelem nélkül egyesítsem a hazafias elemeket egyetlen táborban. Ez a tábor biztosítja majd alkotmányunk alapjait.

A kancellár még hozzátette, rendkívül örül annak, hogy a Duce is meglepedéssel vette tudomásul az osztrák kormány lépését.

Az angol lapok megállapításai szerint Schuschnigg dr. szombati határozatai után

Starhemberg herceg és a Heimwehr minden valószínűség szerint végleg letűnt az osztrák politikai élet porondjáról.

A „Star” szerint, ha Starhemberg herceg vágyai teljesültek volna, akkor Ausztria rövid időn belül a Harmadik Birodalom első gyarmata lett volna. Schuschnigg előrelátó volt, békét kötött a német birodalmi kormánnyal és az új helyzetet arra használta ki, hogy politikai célkitűzéseinek érvényt szerezzen. A Daily Telegraph úgy tudja, hogy Schuschnigg dr. tekintélye óriási Ausztriában és diktátori kinevezése általános meglepéssel találkozott.

Ausztriában ma az a legrejtélyesebb geopolitikai kérdés, hogy Fey és Starhemberg herceg, a Heimwehr két vezére hová tűntek el.

Fey és Starhemberg még két nappal ezelőtt nyilatkozatot adtak és nyomban ezután elhagyták az osztrák fővárost. A két vezérhez közel álló körökben azt hiszik, hogy úgy Fey őrnagy mint Starhemberg herceg Magyarországra utaztak, hogy politikai konfliktusukból kifolyólag párbajozzanak egymással.

Hitelszövetkezetet alakított

Oradea református társadalmá

Oradea-ról jelenti tudósítónk: Az oradeai református társadalom körében az év elején nagyszabású mozgalom indult, hogy hitel- és tanácsszövetkezetet alakítsanak. A mozgalom élén dr. Soós István ügyvéd, egyházkerületi főjegyző és Csermák Béla lelkész állottak. Tegnap este alakuló közgyűlést tartottak, amikor is dr. Soós István bejelentette, hogy a mozgalom sikerrel járt és eddig már négyszáz darab ötszázleves részvényt jegyeztek le az alapítók. Kimondotta az alakuló közgyűlés, hogy a szövetkezet tiszta nyereségét egyházi és közművelődési célok támogatására fordítják. Üdvözlötték a gyűlésen résztvevő központ kiküldöttet, Muzsnai főellenőrt, majd megválasztották az igazgatóság és felügyelőbizottság tagjait. Az igazgatóság tagjai lettek: dr. Soós István ügyvéd, dr. Szabó Lajos lelkész, dr. Szőke Ferenc orvos, Szabó Károly műbutorasztalos, Hajdu György ny. postai tisztviselő, Jenei Rezső fakereskedő, Béres Károly nyomdatulajdonos és dr. Szemes Ferenc bankigazgató. A felügyelő bizottságba Szentpáli Gyulát, Erdélyi Ferencet és Kovács Józsefet választották meg.

Engros áron vásárolhat karácsonyig a nagybani árusítás megszűnése miatt

VAJDA

Béla posztóáruházában
Arad, Str. Eminescu No. 15.
Mercur bevásárlási hely. 4405

Gázvédelem

Irta: STELLA ADORJÁN.

(A házaspár újságot olvas ebéd után.)

Feleség (váratlanul politizálni kezd): Derék dolog a spanyol nőktől, hogy maguk is fegyvert ragadtak.

Férj (nem helyesli, hanem tudomásul veszi): Igen.

Feleség: Felcserélték a főzőkanalat a gépfegyverrel.

Férj (bólogat): Igen.

Feleség: Azt hiszem, magam is megcsinálnám ezt a cserét, ha szükség volna rá.

Férj: De előbb kellene szerezned főzőkanalat, mielőtt cserélnél. Nem akarok ugratni, de azt hiszem, hogy a hárci eszközök közül legkevésbé a főzőkanalat ismered.

Feleség: Kérlek, ez csak képietes hasonlat. Most sokat foglalkozom komoly dolgokkal. A napokban olvastam egy cikket, hogy nemsokára mindenki kap gázálarcot. A hölgyek is. Olgával ki-gondoltuk, milyen szabásut csináltatunk magunknak.

Férj: Hála Istennek, nincs más gondotok!

Feleség: A Váci uccában meg is beszéltek a kalaposnővel. Ő még nem készít ugyan, de azt mondja, hogy mivel a fejen viselik, az ő hatáskörébe fog tartozni. Jól emlékszem, amikor te bevonultál, extra-önkéntesi ruhát csináltattál magadnak, csak nem képezed, hogy én majd a fejemre rakok egy olyan gáz-fedőt, amit minden nő hord.

Férj: Majd neked külön csinálnak a gyárak!

Feleség: Hiába gunyolódsz. ha a világon azt akarják, hogy az asszonyok kedvet kapjanak az ilyen dolgokhoz, egy kicsit az izléssel is kell törődni. Filmhíradóban láttam a spanyol kormány-párti csapatokhoz tartozó hölgyeket. Nem csodálom, hogy elvesztik a háborút. Ilyen toaettekben egy nőnek sincs kedve küzdeni.

Férj: Mit képzelsz, majd aranylamé estélyi ruhában mennék a frontra?

Feleség: Először is, az aranylamét már nem viselik, azután, hogy gondolod édesem? Egy csatában, amely mondjuk délután négy órakor kezdődik, megjelenhet egy jóízű nő estélyi ruhában?

Férj: Ó, pardon! Gondolom, délután négy órakor felvonul a baka-önagysága egy herceg délutáni kóktél-ruhában és pont nyolc órakor átszól az el-

lenséghez: bocsánat, kérek két órai fegyverszünetet, mert beesteledt és át akarok öltözni estélyi ruhába?!

Feleség: Mindig tulozol. A háboru végeredményben a sportokhoz tartozik. Tehát a hölgykatonák részére valami nett sportruhát kell komponálni. Nyugodt lehetsz, ha aktuális lesz majd a nők bevonulása, Párisban összeülnek a „haute couture” vezetői és megállapítják az új divatot.

Férj: És mit gondolsz, ha a nők bevonulnak, majd úgy öltözködhetnek, ahogy akarnak? Akár, milyen színtobzódást megengedhetnek maguknak?

Feleség (örömmel): Nahát, ezt meséld el Lenkének! Ő ugyanis azt mondta, hogy ha bevonulna, rózsaszín uniformist és kakastollas csákót csinálna magának, mert az jól áll a vörös hajához! Mondtam, hogy az ilyesmi katonáéknál nem megy!

Férj: Mondd, szívem, nektek már semmi egyéb dolgotok, kizárólag ilyen butaságokat beszéltek? Nincs már rendes pletyka a társaságban? Nem flörtöltök? Nem beszéltek meg izgalmas bridzs- és rómi-kiosztásokat?

Feleség (duzzogva): Neked az sem tetszik, ha bele szólunk a nagypolitikába? Nem örülök annak, ha teljesíteni akarjuk a kötelességünket? Tegnap például másfél óráig vitatkoztunk a gázálarcról és irigyeltük Micit, aki alig várja, hogy elrendeljék a gázálarc kötelező használatát.

Férj: Miért? Az ura gázmaszkot akar szálítani?

Feleség: Dehogy! Nem ismered Micit? Elragadó alakja van, isteni termete, de az arca egy kicsit... hogy is mondjam... nem a legszebb... Képzeld el ezt a nőt a ragyogó formáival, de álarcban... Minden férfit meg fog hódítani...

WILLI FORST

eddig
slágerei:

1. SZIVEK SZIMFONIAJA
2. MASKERADE
3. MAZURKA

és most jön a negyedik:

**RENATE MÜLLER,
JENNY JUGO,
ADOLF WOHLBRUCK,
HEINZ RÜHMANN-nal.**

Holnaptól a CORSO-ban.

Telefon 5-65.

CORSO 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órakor
Mára prolongálva!

Operabál Bécsben,
a császárvárosban.

SYBILLE SCHMITZ — KARL LUDWIG DIEHL

Eltemették Hock Jánost

Budapestről jelentik: Kedden 10.000 főnyi gyászoló közönség jelenlétében temették el Hock Jánost, az „aranszájú papot” a főváros által adományozott diszshelyen, ama parcellában, ahol a fővárosi tanácsosokat helyezik örök nyugalomra. Rengeteg ember jött el a Józsefvárosból és Kőbányáról Hock János régi hívei közül. A gyászolók között ott volt: Vámbéry Rusztem, Bárczy István, Ábrahám Dezső, Peidl Gyula, Nagy Vince, Reinitz Béla, Hatvany Lajos, Heltai Jenő, Ripka Ferenc, Usetty Béla, Buza Barna és még igen sokan elvbarátai közül. Rengeteg koszoru fedte a koporsót és a koszorúk között szerepelt az Országos Függetlenségi Párt, a kőbányai hívek, Bárczy István utolsó megemlékezése is. A gyászszertartást Grieger Miklós pápai prelátus, volt képviselő végezte, majd Buchinger Manó és Nagy Vince bucsuztatták az elhunytat.

Mély álmom..., de...

a baktériumok nem alszanak. Éppen éjjel támadják meg a fogakat. Ne adjon alkalmat rá, hogy az ételmaradványokon elterjedjenek. Minden étkezés után, különösen lefekvés előtt mossa ki száját és kefélje meg alaposan fogait

NIVEA fogkrémmel

Tisztántartja és fehériti a fogakat, úde lehetet-kölcsönöz. Kiváló jóhatásu, igazi NIVEA készítmény.

Diplomáciai konfliktus

Franciaország és Németország között

Thorez kommunista képviselő strassburgi beszéde miatt

A kommunista képviselő bíróság elé állítását követeli a német kormány — Gyűléstifalóm Angliában

Litvinov külügyi népbiztos kedden Párisba érkezett

Londonból jelentik: Az angol közvélemény felfigyelt arra a hírre, hogy Hitler német kancellár és a nemzeti szocialista vezérkar tegnap bizalmas értekezletet tartottak Berchtesgadenben. A reggeli lapok bizonyosra veszik, hogy az értekezleten Thorez francia kommunista vezér elzászi szónoklata képezte a megbeszélés tárgyát. Thorez ugyanis az egyik népgyűlésen élesen támadta a nemzeti szocializmust és annak vezérét Hitler kancellárt. Angol jobboldali körökben elterjedt hírek szerint

az angol kormány bizalmas uton felvette az összeköttetést a francia kormánnyal és az államfőket védő nemzetközi egyezményre támaszkodva azon reményének adott kifejezést, hogy a Blum-kormány a jövőben mindent el fog követni a hasonló incidensek elkerülésére.

Az angol közvélemény ugyanis attól tart, hogy a mai feszült atmoszférában egy ilyen eset könnyen felforgathatja az európai békét. Különben bizonyos körök Párisban is tartanak attól, hogy a német kormány a nemzetközi egyezményre támaszkodva diplomáciai lépéseket tesz Párisban Thorez és társainak a kancellár személye ellen irányuló kitételei miatt.

Hadikészülődés a Rajna-zónában

Párisból jelentik: Forster német diplomáciai ügyvivő tegnap este megjelent a francia külügyminisztérium politikai osztályán és annak vezetője előtt tiltakozását fejezte ki a legutóbbi kommunista gyűlésen történt, Németország és Hitler személye ellen irányuló sértegetések miatt.

A német követ főképpen azt kifogásolta, hogy a strassburgi gyűlésteremben Hitler-ről és vezérkaráról hatalmas gúnyképet akasztottak ki.

A párisi német követ nem jelölte meg ezzel kapcsolatosan az elégtételnek határozott formáját és így azt hiszik, hogy a francia sajtótörvény megfelelő szakasza alapján eljárást fognak indítani Thorez, illetve a kommunista-párt ellen. Ez azonban csak abban az esetben történhet meg, ha a párisi német követ szerepel feljelentőként és perbe hívja Thorez-t és a kommunista-pártot.

A francia külügyminisztériumból szerzett értesülések szerint Delbos külügyminiszternek a német tiltakozással kapcsolatban az az álláspontja, hogy egyetlen olyan kormánya sem lehet Franciaországnak, amely a szólásszabadságot a legcsekélyebb módon megszoríthat-

na. Francia politikai körök felfogása szerint Németország ezt az incidenst arra fogja felhasználni, hogy

megindokolja a Rajna-zónában való fokozott hadikészülődését. Németország szóbeli nyilatkozatában állítólag már be is jelentette a francia külügyminisztériumban, hogy tekintettel a Szovjet fegyverkezésére és az általános hadikészülődésre, Németország is indítatva érzi magát, hogy

Németország felmondja az angol-német flottaegyezményt

Bismarck német követ a tengerészeti attasé kíséretében tegnap megjelent az angol külügyminisztériumban és jegyzéket nyújtott át. A német kormány a jegyzékben közli, hogy Németország kénytelen lenne, amennyiben az angol-orosz flottaegyezményt végrehajtiák, a tavaly júniusban aláírt angol-német egyezményt felmondani és flottáját önkényesen növelni. A jegyzék megállapítja, hogy az angol-orosz flottaegyezmény tervezet felborítja az egyensúlyt a Keleti-tengeren és nem tűrhető, hogy Oroszország hét új cirkálót építsen. A most tárgyalás alatt álló tervezet azt is megengedné, hogy Oroszország akkora buvárhajó flottát építsen, amelyet jónak lát, bár a szovjet már eddig is valamennyi nagyhatalom között a legnagyobb buvárhajó flottával rendelkezik.

Egyenruhaviselési tilalom Angliában

Londonból jelentik: Kiszivárgott hírek szerint a szerdai angol minisztertanácson több igen nagyfontosságú rendeletet fog hozni a kormány a legutóbbi fascista és antifascista megmozdulásokkal kapcsolatban. Az angol kormánynak ugyanis az a szándéka, hogy rendeletileg betiltja az egyenruhák viselését és hat hónapig nem ad engedélyt politikai gyűlések tartására.

Az Eastendben levő fascista székház egyébként tegnap kigyulladt. A szemtanúk azt állítják, hogy az épület előtt autó állott meg,

a maga érdekeit a fegyverkezések további emelésével védje meg és így haderejét a Rajna-zónában is növelni fogja.

Moszkva hangja . . .

Berlinből jelentik: A német sajtó a legnagyobb felháborodás hangján számol be Thorez kommunista vezér strassburgi beszédéről. A Berliner Börzenzeitung többek között ezeket írja:

— Egészen különös, hogy Franciaország megengedhető dolognak tartja egy szomszédos államfő személyének a megsértését és a hatóság nem teszi meg a szükséges lépéseket az ilyen lehetőségek elkerülésére. Thorez beszéde során azzal dicsekedett, hogy a német határtól öt kilométernyire sikerült kiűritenie szemetes-lúdáját.

A Berliner Tageblatt szerint Thorez beszédéből Moszkva hangja üthette meg az európai államok fülét. Az Angriff lehetetlennek tartja, hogy ezt az incidenst egyszerű bocsánatkérésrel el lehessen intézni.

amelyből két ember ugrott ki és petróleummal leöntötték a kaput, majd azt felgyújtva elmenekültek. A rendőrség azt hiszi, hogy a gyújtogatást kommunisták követték el.

A Paris Soir értesülése szerint Degrelle, a belga Rex-párt néven működő szélsőjobboldali alakulat vezére Franciaországba akart utazni, a határon azonban a francia hatóságok felszólították, hogy térjen vissza és ne látogassa meg Franciaországot. A lap tudni véli, hogy a Rex-párt egyik Párisban tartózkodó képviselője tiltakozást jelentett be a francia kormánynál az intézkedés miatt.

A francia főváros lapjai jelentése szerint Litvinov, a szovjet külügyi népbiztosa kedden Párisba érkezett.

Négy év múlva jelentette be leánya eltűnését

Oradea-ról jelentik: Az oradea-i rendőrség ma megjelent Sebesi Pálné oradea-i asszony, aki — a rendőrtisztviselők legnagyobb meglepetésére — bejelentette, hogy Magda nevű leánya 4 évvel ezelőtt eltűnt. A leányka 9 éves korában tűnt el szülei lakásáról és édesanyja csak évek múltán tartotta érdemesnek bejelenteni a rendőrségnek. Az asszony utmutatást is adott, amennyiben kérte, hogy București-ben nyomozzanak utána, mert biztos tudomása van arról, hogy leánya a fővárosban tartózkodik.

URANIA 5, 7.15 és 9.15 órákor

Ma gála-premier !!

Telefon 2-82.

„Az utolsó pogány”

Minden idők legnagyobb filmje !! Az utolsó pogány és a fehér ember összecsapásának hőskölteménye. A bűbajos Hawai szigetek és a Déli tenger csodáinak világa. Főszerepben: MALA és LÓTUSZ az „Eszkimó” c. filmből, két világhírű benszült östehetség. Román, magyar, német feliratok. — Legifrissebb híradó. — A braşov-i nagy cserkész tábor.

Fegyverben a földgolyó

Kruppék egymillió fontja és a halál internacionáléja

Irta: WALDO ROBESON

A kép, amit a világhelyzetről kaptunk, nem volna teljes, ha nem térnénk vissza újra a „magánhadipar” tevékenységére. Már együtt volt a „Fegyverben a földgolyó” anyaga, amikor 1936. júliusában a magánhadipar tevékenységével foglalkozó állításaink újabb bizonyítékokkal egészültek ki. A birminghami kereskedelmi kamarában az egyik felszólaló vizsgálatot kért Anglia gépimportjával kapcsolatban. A felszólaló felhívta a figyelmet arra, hogy Anglia, a gyáripár klasszikus hazája, újabban feltűnően sok gépet rendel Amerikából és Németországból, 1936. első felében kétszerannyi gépet hoztak be külföldről, mint 1935. első hat hónapja alatt. A felszólalásnak meglepő fejleményei lettek. Többen érdeklődni kezdtek a növekvő gép-behozatal okai felől és kiderült, hogy a behozatal legnagyobb része Németországból származik.

Ilyen előzmények után történt, hogy a parlamentben Ellen Wilkinson kérdési intézeti Sir Thomas Inskiphez, a honvédelem „koordinációs” miniszteréhez: „Tud-e a kormány arról, hogy angol gyárosok és vállalkozók, akik a legutóbbi versenytárgyalásokon nagymennyiségű municióra kaptak megrendelést a kormánytól, nem képesek egyedül eleget tenni a megrendeléseknek, hanem Németországból rendelnek fegyvereket? Tud-e a kormány arról, hogy Kruppék és a többi német fegyvercégek egymillió fontos megrendelést kaptak az angol vállalkozóktól? Hajlandó-e tenni az angol kormány, hogy a fegyverszállító alvállalkozója német legyen?”

Sir Thomas Inskip válaszában kijelentette, hogy az angol cégek nem fegyvereket, „csupán fegyvergyártáshoz szükséges gépeket rendeltek Németországból és nem hiszi, hogy a megrendelések összege elérné az egymillió fontosot.”

A választ a sajtó egyrésze nem tartotta kielégítőnek és magánnyomozásba kezdett. Nem kellett sokáig nyomozni. Leonard Weight, a gépgyárosok szövetségének titkára mindent beismer, sőt hozzátette, hogy a jelenlegi rendelésekkel sem mondható felkészültnek az angol hadipar: további németországi szállítmányokra van szükség, míg teljes vértetéssel munkához láthat.

Angol „biztonság” — német fegyverek

Weight nyilatkozatának megjelenése után az alsóházban több képviselő rámutatott arra, hogy annakidején éppen Németországgal érveltek, amikor a megnövelt hadügyi büdzsé megszavazását kérték. Azt fejtegették a hadügyi kiadások emel-

sének hívei, hogy Németország ellen, a jövő háborúja ellen, az egyedüli biztosíték a „biztonság.” Egy jól felfegyverezett Angliának nincs mit tartania Németországtól, vagy a világ bármely más államától. Nem furcsa, kérdezték a képviselők, hogy Anglia németellenes „biztonsága” egymillió angol fontot jövedelmez Németországnak? Nem tehető fel, hogy ezzel a megrendeléssel nemcsak a német munkanélküliség csökken, hanem a haszon egy részéből Németország saját maga számára fog fegyvereket gyártani?

A közzététel végül is az angol gyárosokat hibáztatta, akik felkészületlenül vettek részt a versenytárgyalásokon. Tény mindenestre az, hogy Anglia Kruppéktól és más német gyárhozól egymillió fontos értékű fegyvergyártó gépeket rendelt

A világ fegyverkészlete megduplázódik

A dolog tehát minden változás nélkül folytatódik, nemcsak a fegyvergyárak ragaszkodnak jól bevált elvükhöz, — nem bánom kit ölsz meg, csak minél többet rendelj — hanem az egyes országok kormánya és népe továbbra is tűri ezt a helyzetet. Franciaországban gyártják a csehszlovák, lengyel és jugoszláv fegyverek nagyrészét, Angliában látják el fegyverrel a törököket, görögöket, spanyolokat, délamerikaiakat — azoknak a gépeknek felhasználásával, amelyeket a németek szállítanak. A világ országai egymás számára gyártják a tankokat, gázbombákat, géppuskákat, ágyukat. Vagy nem is a világ országai: csakis a magánfegyvergyárak, amelyeket méltán nevezhet valaki a „halál internacionáléjának.”

A halál internacionáléja remek eredményekre hivatkozhat. A világ fegyveres felkészültsége jelenleg pontosan a kétszerese annak, ami a világháború végén volt. A jelenlegi fegyverkezési programok ismeretében még hozzátehetjük, hogy 1940-ben ez a szám is másfélszeresére növekszik.

A diplomácia és nemzetközi békepolitika ezzel szemben vajmi keveset tehet. A világháború óta huszonhét olyan szerződést kötöttek, amelyeknek egyedüli célja a béke biztosítása volt.

A biztonság elvének hirdetői azt mondják, hogy nem kell megijedni, a nagy fegyverkezés éppen arra mutat, hogy nem lesz háború. Ha békét akarsz, készülj háborúra — idézik a régi közmondást, amelynek csödjét kétezer év óta nem akarják belátni. Kétezer év óta hangoztatják, kétezer év óta akarnak békét azáltal, hogy a háborúra készülnek és kétezer év óta viselnek, szinte szüntelenül háborút.

A világháború kedvenc jelszava volt: a világbéke háborúja. Angliában éppen H. G. Wells találta ki, hogy ez a küzdelem „Háború, a háborúk lehetetlenné tételéért.” Hétszázézer angol ifju ezért halt meg: War to end war. Ezzel szemben az ő és francia, német, olasz, magyar, osztrák, török, orosz kortársaik halálának egyedüli következményei egy gazdasági válság, amelybe belerokkant a földgolyó fele és sereg hősi emlékmű világszerte.

— Vége következik. —

Arad-megyei kisleány

Iurcsa esete a bíróság előtt

Furcsa bűnpör került kedden délelőtt tárgyalásra az arad-i törvényszék első székfőjéhez. Blidaru Dumitru, Chişineu-Criş községbeli fiatalembert azzal vádozták, hogy erőszakot követett el egy községbeli 15 éves leány ellen. Blidaru tagadta, hogy erőszakosan lépett volna fel, majd a leány vallomása következett, amely érdekes meglepetést tartalmazott. A leány ugyanis elmondotta, hogy két évvel ezelőtt — saját apja követett el erőszakos merényletet ellene. A meglepő vallomás után a bíróság felmentő ítéletet hozott.

Ugyanez a leány ma vádoltként is szerepelt a bíróság előtt. Egy chişineu-cris-i intellektuel, akinél szolgált, jelentette fel lopásért, mert 1500 leit elvitt. Miután a tárgyaláson megállapítást nyert, hogy a leány a kárt megtérítette és egykori gazdája visszavonta a feljelentést — őt is felmentették.

Rómába utazik Magyarország új miniszterelnöke

Budapestről jelentik: Magyar politikai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak annak, hogy Darányi Kálmán kormányát nem mint designált miniszterelnök, hanem mint a kormányzó által már kinevezett miniszterelnök alakította meg. Ez azt jelenti, hogy a miniszterelnök tetszése szerint állíthatta össze kormányát. Hir szerint az új magyar kormány első feladatának a gyakorlati szociális kérdések megoldását tekinti a lehetőségek szerint. Darányi Kálmán miniszterelnök kijelentette, hogy a választói reform megvalósítását sürgősen szükségesnek tartja és a választójogi reform ügyében már ezen a héten pártközi értekezletet hív össze. Nincs kizárva, hogy 1937-ben Magyarországon már az új választójog alapján történik a választás. A tegnapi nap egyik kiemelkedő eseménye a magyar politikai életben Ivády Béla, a NEP elnökének lemondása. A lemondást sokan Bethlennek Darányi miniszterelnöknel tett tegnapi látogatásával hozzák összefüggésbe. Az új magyar miniszterelnök november második felében Rómába látogat és tárgyalni fog Mussolinivel.

»A Sátánsziget foglya«

Bemutatja ma a Select-mozgó

A szabály: az amerikai történelem megfilmesített fejezetei nem érdeklik eléggé az európai moziközönséget, mert számára Amerika történelme homályos, romantikus zürzavar.

A kivétel, mely erősíti a szabályt: minden olyan amerikai történelmi film, amelynek rendezése monumentális, megjátszása művészi s így a történelmi tényektől függetlenül lenyűgözi az európai moziközönséget is.

Ilyen szabályt erősítő kivétel a „Sátánsziget foglya”, amely csak azért történelmi film, mert a legnagyobb drámáiról, az Élet írta. S még jó, hogy tudjuk ezt, mert különben szemrehányást kellene, hogy tegyünk a szerzőnek, amiért ennyire halmozta az idegrázó jeleneteket és sürítette a borzalmakat.

Egyébként mi nem Lincoln Abraham meggyilkolásának személyi, politikai és gazdasági következményeiben látjuk a „Sátánsziget foglya”-nak tragikus jelentőségét, ámbar jól tudjuk, hogy Mudd doktor tragédiája éppen úgy fordulópontja volt az USA politikájának, ahogy Dreyfus kapitány körül is világnézetek harca dult Franciaországban. Mi úgy érezzük, ez a film azért hatásos, mert Mudd doktor „bűne”, amiért csaknem halálra ítélik, ami miatt a Sátánsziget poklába üzik: az, hogy orvos létére segélyt nyújtott egy sebesültnek!... Mindannyian együttérzünk az orvossal, aki egyre csak azt ismételte: kötelessége volt segélyt nyújtani. De ugyanakkor az is érthető, hogy Lincoln gyilkosának orvosát szinte befullasztják a gyűlölet tengerébe.

Nagy film és izgalmasan érdekes történet. S a hatalmas tömegjelenetek, a finom részletek, a nagyszerű szereplők közül magasan kiemelkedik Warner Baxter alakítása a címszerepben. Rengeteg tulzársra csábító alkalom akad a drámában: Baxter mindig orvos, férj, apa — ember marad. És ezért alakítása ezerszer hatásosabb, mintha tragikus martírt, vagy rémdrámahőst játszana. Gloria Stuart gyöngéd és mégis erős Mudd doktornéja nagyon szép alakítás.

A „Sátánsziget foglya”: nagy film.

Tizenkét évi fegyházát kapott

Magyarországon egy tisztviselő, mert haláragázolt egy csendőrt

Szombathelyről jelentik: Különös módon elkövetett gyilkosság ügyében hozott súlyos ítéletet az ottani törvényszék. Bori Jenő községi állástalan tisztviselő, egy szombathelyi hentes fia motorkerékpározás közben Kámon határában elütött egy sétáló párt. Szele Jolán a szerencsétlenség pillanatában az utszéli árokba fordult, a mellette haladó Tallós József próbacsendőrt ruhája azonban megakadt a motorkerékpár oldalkocsijában és a szerencsétlen embert a veszetten hajtó Bori négy kilométeren keresztül magával sodorta. Az egyik utszéli kö-

valósággal leürészelte Tallós József fejét a törzséről.

Bori Jenő ellen gondatlanságból okozott emberhalál miatt indult meg az eljárás. A tárgyaláson azzal védekezett, hogy ittas volt, mikor a motorkerékpárt a szemtanuk kiáltására sem állította meg. Ezzel az állítással szemben beigazolódott, hogy ez nem felel meg a valóságnak, így az ügyész előre megfontolt szándékából elkövetett emberölésre módosította a vádat, amelynek alapján Bori Jenőt tizenkét évi fegyházra ítélték. A vádlott megfellebbezte a súlyos ítéletet.

Lengyelország igényt tart Németország volt afrikai gyarmataira

Varsóból jelentik: Az illetékes lengyel tényezők már ismételtelen kijelentették, hogy

Lengyelország igényt tart Németország volt afrikai gyarmataira, nevezetesen Togóra, Kamerunra és Libéria néger köztársaságra.

Ezzel kapcsolatban ismertetik azt az álláspontot, amelyet a lengyel sajtó ebben a kérdésben elfogyal. A lengyel lapok részletes megjegyzést fűznek Lengyelország nyersanyagellátási és kivándorlási problémájához, amelyet Genfben a lengyel kiküldöttek most felvetettek.

A kormánypárti Express Poranny írja: Azt lehetne hinni, hogy Lengyelország ujászületése óta meg van elégedve a dolgok mai állásával, hogy a jóllakott államok közé sorozható. Ezzel szemben a világnak tudnia kell, hogy

Lengyelország kénytelen küzdelmet folytatni a normális életviszonyokért.

A Polska Zbronia, a lengyel hadsereg lapja kiemeli, hogy milyen hatóerőket rejt Lengyelország néprajza és felhívja a figyelmet arra a tényre, hogy

Lengyelországnak az utóbbi 10 évben elért természetes népszaporulata meghaladja Chile lakosainak számát, már pedig Chile területe kétszer akkora, mint Lengyelországé.

A Kurir Polski, a nehézipar lapja azt írja, hogy Lengyelország számára felmerült a gyarmatügyi kérdés, amely egyenesen életbevágó fontosságu. A zsidókivándorlás kérdésében a sajtó megállapítja, hogy két irányban kell folytatni a tanulmányokat: Palesztinán kívül újabb területeket kell keresni, ahová zsidók bevándorolhatnak, azután pedig pénzügyi eszközöket kell találni ennek a kivándorlásnak lebonyolításához.

Minden reggel fiatalabb!

MA ESTE

HOLNAP REGGEL

Kenje be arcát a rózsaszínű Tokalon Crème bőrtápszerrel, Dr. Stejskal bécsi egyetemi tanár eme csodálatos felidézésével, melyben Biocel van. Ezt a fontos bőrszövet tápszer gondosan kiválogatott fiatal állatokból vonják ki. A tudomány ma már tudja, hogy a ráncokat ennek a fontos anyagnak a bőrből való eltűnése okozza. Mialatt Ön alszik, a Tokalon Crème Biocel bőrtápszer ezt a fontos anyagot bőrre vezeti és azt ismét simává, feszessé és fiatallá teszi.

Ingyen: Lapunk minden olvasója ingyen kaphat most egy szép luxus-dobozt Tokalon Crème-el (ugy rózsaszínű, mint fehér) és különböző Tokalon puderral. A portó, csomagolás és egyéb költségek fedezésére küldjön levélbélyegben 15 Lei-t Serviciul Publicitatii TK, oszt. 13-C Bucuresti I. Str. Sf. Ionica No. 8. címre.

Figyelje meg, hogy már az első használat után bőre mennyivel feszesebb és frisebb lett. Pár nap múlva a ráncok eltűnnek. Egy hét múlva évekként fiatalabbnak néz ki. Reggel használja a fehér, zsírtalan Tokalon Crème-t, ezt a híres párisi crémet; ez feloldja a mitesszereket és a bőrt finommá, simává és fehérré teszi. 50 éves nők is olyan csodálatos bőrt szerezhetnek melyre minden fiatal lány büszke lehetne. A sikerért szavatolnak, vagy a pénzt visszakapja.

Elfoglalták a felkelők Aranjuez várost

Harc — hangszórókkal. — Újabb hírek Azana elnök és Giral miniszterelnök eimeneküléséről

A spanyol polgárháboru frontjáról érkező jelentések szerint a nemzeti csapatok négyfelől szűkítik a gyűrűt Madrid körül. Franco tábornok kijelentette, hogy a Madrid ellen hétfőn megindult támadás sikeresen halad előre és legkésőbb egy héten belül a főváros a felkelők kezére jut. A nemzetiek burgosi főhadiszállásáról jelentik, hogy heves harcok után tegnap a nemzeti felkelőcsapatok elfoglalták Aranjuez városát. A vörös milícia tagjai távozásuk előtt felgyújtották a várost, úgy hogy a nemzetiek kezére csupán az égő romok jutottak. A madridi kormánynak a főváros védelmére 100 ezer főnyi rendes katonaság, valamint 100 ezer munkás és polgárőr áll rendelkezésére. Az angol laptudósítók közlése szerint a főváros megerősítésére lázas munka folyik. Madridban az

ivóvizet és az élelmiszereket már adagolják. A polgári lakosság elszállítása tovább folyik. Vasárnap 5000 gyermeket vittek el Valenciába.

A felkelők hivatalos jelentése szerint a spanyol főváros felé előnyomuló csapatok utánpótlását a sok eső, hó és köd nagy mértékben megnehezíti. Illetékes helyen mégis azt remélik, hogy a felkelőknek rövidesen sikerülni fog elérni azokat a támaszpontokat, amelyekből egységes támadást lehet intézni Madrid ellen, ahol az anarchisták és kommunisták — a felkelők megállapítása szerint — valóságos rúmruralmat rendeznek.

A galíciai fronton a Marokkóból átszállított légionáriusok már előnyomulóban vannak és megközelítették Oviedot. A felkelők itt a haditechnika legújabb vívmányaival veszik fel a

küzdelmet. A felkelők ugyanis az első vonalokban hatalmas hangszórókat állítanak fel és ezek útján közlik az ellentáborban harcoló katonákkal a valódi harctéri helyzetet és azt, hogy a kommunisták helyzete teljesen reménytelen.

A spanyol fővárosban egyre jobban nő az idegesség úgy a lakosság, mint a kormányzati körökben. A gyárosok megtagadták a munkások fizetésének kiutalását, ezért több nagyiparost letartóztattak. A hadügyminiszterium szigorú rendeletet adott ki, amely szerint súlyosan megbüntetik azokat a háztulajdonosokat, akik huszonnégy óra leforgása alatt nem jelentik be lakójukat. A spanyol kormány ezzel akar érvényt szerezni ama korábbi rendelkezésének, hogy a háztulajdonosok lehetőleg ne adjanak lakást vagy szállást jobboldali elemeknek. Madridban az anarchisták és a kommunisták állandó felügyelet alatt tartják Caballeros kormányát.

A gerez dela frontellai rádióleadó szerint, Giral volt spanyol miniszterelnök és Azana köztársasági elnök a Mayo nevű argentín hajón elhagyták Spanyolország területét és ismeretlen helyen tartózkodnak.

Oviedóban a felkelők nagyon szorongatott helyzetbe kerültek és most már minden reménységük abban van, hogy Mola tábornok felkelő csapatai mielőbb kiszabadítják őket a szorító gyűrűből. A felmentő csapat már tizenöt kilométernyire van Oviedotól.

Rómából jelentik: A madridi kormány hiráda nyomán, mint ismeretes, a világsajtóban az a szenzációs hír terjedt el, hogy olasz csapatok szállották meg a Baleari-szigetek egy részét. Az olasz kormány most hivatalosan megcáfolja mintha Ibiza spanyol szigetet 750 olasz katona megszállotta volna.

CENTRAL 5, 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{2}$ órákor
Telefon 2-85.

A Koronoff ékszerek

Kalandorfilm, sok ötlettel, sok humorral.
MYRNA LOY SPENCER TRACY

SELECT Délután 3 órákor mérsékelt helyárrakkal:

B O S A M B O

Ez a leláncolt két kéz

Dr. Mudd amerikai orvos keze, akit Lincoln Ábrahám megölésével vádolt a legfelsőbb bíróság. Szerelmes felesége és kis gyermeke mellől elhurcolták, mint annak idején Dreyfus kapitányt és ezen inkvizíciós kín után

A SÁTÁNSZIGET FOGLYA lett.

Főszereplők:

WARNER BAXTER és GLORIA STUART

Premierje ma a SELECT-ben

TELEFON 2-84.

HIREK

A kentucky-i ezredek

Az Egyesült-Államokbeli hegyes-völgyes Kentucky három dologról nevezetes. Bőkezűen osztogatott katonai címekről, az eldugott völgyekben gyilkos erősségű titkos pálinkázódeiről és a hegyilakók között ma is divó szicillai vagy albán vendettát megszegyenítő családi háboruszkodásairól. A száraz világban nagy kereslete volt a kentucky-i „moonshine”-nak, mely nevét csakugy, mint Beethoven halhatatlan szonátája a Holdtól nyerte, olyan értelemben, hogy csendes holdas éjszakákon titokzatos alakok baktatnak rejtett hegyi ösvényeken a kisüstös tanyákhoz.

A nagy demokráciában ugyan nincsenek öröklött címek és rangok, de az emberi hiúság csak szívesen biggyeszt valami megkülönböztetést a szürke „Mr.” helyett. Két cím van, ami iránt fogékony az amerikai lélek: a katonai rang és a bírói méltóság. Ha valaki csak egy izben is volt községi bíró, soha nem fog tiltakozni a „Judge” megszólítás ellen. Az USA hadseregén és az azt kiegészítő tartalékon kívül a 48 államnak megvan a maga nemzetisége, melynek tiszteletbeli tábornok, ezredes és hasonló magas sarzsíjait a kormányzók adományozzák. Vannak államok, hol az alkotmány meghatározza az adományozható címek számát, máshol viszont — mint Kentuckyban is — ez nincs megkötve. Így történhetett, hogy amikor Laffoon Ruby kormányzó nemrégiben átadta hivatalát utódjának, kiderült, hogy 4 évi működése alatt ötezer ezredesi címet adományozott. Rossz nyelvek szerint elegendő volt két ezreddel aláíratott levelezőlapon kérni Laffoon-tól a kinevezést és a díszes okmány 5 dollár kiállítási díj beküldése után hamarosan megérkezett.

Természetesen sok kentuckyinak nem tetszett a katonai rangoknak operettívó alá való súlylyesztése. Ezek közé tartozik B. Vincent is, aki a jelen Chandler kormányzó kabinetjében a pocsótöri tisztséget tölti be. Chandlert nyári vakációját alatt Vincent helyettesítette, akinek első dolga volt a Laffoon és elődje által kinevezett, összesen tízenhetezer ezredes és alezredesi tisztséget egy tollvonással megsemmisíteni. Noha Kentuckynak nincs tengere, de azért voltak tenger-nagyval, kiket a rendelet szintén megfosztott a büszke „Admirális” címtől.

Vincent azzal támasztotta alá rendelkezését, hogy a kormányzók által adományozott címek csakis azok működési ideje alatt érvényesek. Vincent nem számolt a szép címűktől megfosztott emberek óriási felzúdulásával, akik azzal fenyegettek, hogy bojkottálni fogják a kentucky whiskeyt, kudarcba fullasztják a híres kentucky derbyt és kóversenyeket. Egy fontos ipar és jelentős turistaforgalom veszélyeztetve lévén, Chandler kormányzó hivatalát újból elfoglalva, pártenssel azonnal megerősítette az összes volt Kentucky-hadiiak katonai rangját.

A Kentucky-hegyek között tehát tovább is főzhetik a pálinkát, mert szilárdan áll az ezredek hadserege. (H. E.)

— VÁLTOZATLAN IDŐ. Felhősebb idő, sok helyen köd, egyes helyeken eső. Mérsékelt nyugati és északnyugati szél, az éjleli lehűlés gyengül, a nappali hőmérséklet alig változik.

— Őfelsége Varsóba készül. Varsóból jelentik: Diplomáciai körökben úgy tudják, hogy II. Carol király a közeljövőben Varsóba utazik. Az uralkodó utazásának igen nagy fontosságot tulajdonítanak.

— Hivatalszünet lesz pénteken. Bucuresti-ből jelentik: Október 16-án, pénteken Őfelsége születésnapja alkalmával a közhivatalok szünetelnek.

— Sulyos beteg a közoktatásügyi államtitkár. Bucuresti-ből jelentik: Valaori Iuliu, közoktatásügyi államtitkár sulyos beteg. Állapota aggasztó, a beteget ma meglátogatta Anghelescu közoktatásügyi miniszter.

— Lengyelország külügyminisztere Párisban. Varsóból jelentik: A lengyel lapok egybehangzó jelentése szerint Beck lengyel külügyminiszter, aki szabadságát a francia Rivierán töltötte el, szerdán Párisba érkezik, ahol két vagy három napig fog tartózkodni. Beck lengyel külügyminiszter párisi tartózkodása során francia politikai személyiségekkel fog tárgyalást folytatni.

— Papaná főhadnagy Oceánrepülésre készül. New-Yorkból jelentik: Papaná főhadnagy, aki jelenleg New-Yorkban tartózkodik, az első román Oceánföldöli repülés, a New-York—Bucuresti közötti légiút előkészületi munkálatain dolgozik. Papaná Amerikában különleges repülőgépet készíté-
sén dolgozik.

— Megszüntek a tanári és tanítói áthelyezések. Bucuresti-ből jelentik: A közoktatásügyi miniszterium közli, hogy a jövőben nem eszközöl semmiféle újabb áthelyezést az oktatásügyben.

— IS DEVALVAL! New-Yorkból jelentik: A street értesülése szerint egészen biztos, hogy Japán néhány napon belül az államok mellé áll és a japán kormány határozni a yen leértékelését, mert kibővíti a japán külkereskedelem óriási károkat szenved.

— Gyorsjáratu teherautókat állított be a CFR Bucuresti-ből jelentik: Bucuresti és Ploesti között holnap kezdődik meg a teherszállítás új rendje. A CFR ugyanis gyorsjáratu teherautókat állított be, amelyekkel árufuvarozást végez. Az új rendszer szerint sürgős esetekben három órán belül rendeltetési helyére szállítják az árut ezen a vonalon. A tarifa aránylag alacsony, amennyiben 10 kilométert 3.60 lei a szállítási díj, amelyhez még hozzászámítják a kézbesítés díját. A CFR az országati teherárufuvarozást november elsejétől Brasov-ig akarja kiterjeszteni.

Szines autóutak

Az angol közlekedési miniszterium az utak történetében valóságos forradalmat jelentő kísérletekbe kezdett. Az autók már régóta panaszkodnak, hogy a mai aszfalt- és betonutak esős éjjeleken olyan sötétek, hogy a legtöbb közlekedési balesetnek éppen ez az okozója.

Az angol közlekedési miniszterium autószerelőket, tudósok és festőművészek meghallgatása után most kísérletképpen szines utakat épített. Tizenkétféle színösszeállításal próbálkoznak, hogy megállapítsák, melyik színek teszik legkönnyebbé a vezetést és egyben azt is, hogy milyen festékek a legtartósabbak.

A festőművészek szerint a sárga szín a legalkalmasabb az utak világosságátelére, de igen sokat remélnék a rózsaszíntől is. Harmadsorban a zöld szín jön számításba, amennyiben ez a legmegnyugtatóbb a szemre, de egyelőre még nem tudják, vajjon éjjel hogyan váltik be. Az angol autók nagy örömmel fogadták az újítást és remélik, hogy jövőre már egész Angliában mindenütt sárga, zöld és rózsaszín országutak fogják várni a turázókat.

— Uira megszüntették a délutáni tanítást. A közoktatásügyi miniszterium rendeletére a tanügyi hatóságok értesítették az iskolák igazgatóságát, hogy az eddig érvényben volt délutáni tanítást a mai nappal megszüntetik. Az intézkedés úgy a szülők, mint a tanulóifjúság örömeire szolgál.

Legújabb

PHILIPS-rádiók

megérkeztek,
15 hónapi részletre is kaphatók

ROSENFELD Philips
terakatában. 1934

— November 1-én kezdődik Arad-on a munkanélküliek összeírása. A munkanélkülieket segélyező bizottság ülést tartott a városházán és elhatározta, hogy november 1-én kezdik meg a munkanélküliek összeírását. A segélyezés az idén is — miként a múltban — természetben történik.

Tempora mutantur

Mayerné próbababájának tizesztendő fejlődése.

— Csökkentik Franciaországban az adókat. Párisból jelentik: Leon Blum francia miniszterelnök szerdán délelőttre államtanácsot hívott össze, amelyen meg fogják állapítani az 1937. évi költségvetés előirányzatát. Az új költségvetés a Blum-kormány ígéretéhez képest csökkenteni fogja az adókat és megfelelő alapot teremt a munkanélküliekről való gondoskodásra. A Blum-kormány külön munkanélküli pénztár létesítését tervezi.

— Törvényjavaslatok az iparosoknak és hivatalnokoknak nyújtandó hitel ügyében. Bucuresti-ből jelentik: A Banca Nationala-nál és a pénzügyminiszteriumban most dolgoznak azokon a törvényjavaslatokon, amelyek az iparosoknak, hivatalnokoknak és mezőgazdáknek nyújtandó hitelekről intézkednek és amelyeket a most összeülő parlament elé terjesztenek. Ugyancsak most dolgoznak a mezőgazdasági miniszteriumban a gabona standardizálásáról és a mezőgazdaság biztosításáról szóló javaslatokon. Az igazságügyminiszterium több javaslatot terjeszt be a törvénykezdés egyesítéséről.

— Sulyos hírságok a forgalmiadó visszaéléseknél. Bucuresti-ből jelentik: A pénzügyminiszterium újabb intézkedéseket fogantatott, hogy a forgalmiadóval való visszaéléseket megakadályozza, illetve azokat a kereskedőket, akik ilyen módon megkárosítják az államot, megbüntesse. A rendelet szerint az adó ötszörösével sújtják a visszaélőket. Azok, akik a hatóságok megtévesztése céljából kétféle könyvet vezetnek vagy 100 ezer lei büntetést fizetnek, vagy pedig évi adójuk kétszeresét. Viasszesés esetén a pénzbírság 200 ezer leig emelkedhetik.

— Hadiözvegyek és árvák küldöttsége a pénzügyminiszternél. Bucuresti-ből jelentik: A hadiözvegyek és hadiárvák küldöttsége tegnap megjelent Cancicov pénzügyminiszternél, akit arra kértek, hogy hátralékos járandóságukat és a tűzifaberzésére szolgáló segélyt folyósítsa. A pénzügyminiszter válaszában kijelentette, hogy minden lehető megtesz a kérelem teljesítésére.

— Lelőttek egy határállépot. A pecica-i határterészen Szabó Ferenc, magyar állampolgár, battonyai lakos át akart szökni a román határon. A grancsárok felfedezték és megállításra szólították fel, majd amikor a felszólításnak nem tett eleget, utánalóttek és ballábán megsebesítették. Szabó orvosi segélyben részesítették és meggyógyulása után bíróság elé állították.

— Kétkilométer táviróhuzalért — 6 havi börtön. Az arad-i bűnügyi krónika egyik ismert alakja, Fisztilov János került ma ismét az arad-i törvényszék elé. Ezúttal azzal vádolva, hogy két társával, Matkocski Istvánval és Hajós Józseffel Arad és Radna között kétkilométeres távon ellopta a táviróhuzalokat. A két bűntárs megszökött — Hajós a brasov-i börtönből szökött el — mire ellenük körözölevelet adtak ki, Fisztilovot — beismert vallomása alapján — 6 havi börtönrre ítélték.

— Gyomor- és bélzavaroknál, hasüregbeli vérpangásnál, étvágytalanságnál, szorulásnál, fel-felvadásnál, gyomorégésnél, felbőgésnél, szédülésnél, homlokfájásnál, hányingernél egy-két pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz alaposan kitisztítja az emésztőutakat. Az orvosok ajánlják.

— Bünper lett egy arad-megyei földmérésből. Hatóság elleni erőszak vádjával állott az arad-i törvényszék előtt Banici Ioan, községbeli gazda. Azzal vádolták, hogy 1936. júliusában, amikor a községbe érkezett Ivanov Ioan állami mérnök a földek felmérése céljából, megakadályozta küldetését elvégzésében. A vád szerint Banici azt követelte, hogy a mérnök a mérést oly módon csinálja, ahogyan azt a község lakosai kívánják. Ivanov viszont erre nem volt hajlandó. A mai tárgyalás alkalmával a vádlott tagadta, hogy megakadályozta volna a mérnököt munkájában és kijelentette, hogy Ivanov önként hagyta ott a községet. A bíróság végül bizonyítékok hiányában felmentette a vádlottat.

— Menetrendváltás a podgoria-i villamoson. Az Arad-Podgoria-i villamosvasút igazgatósága közli, hogy vonatai október 19-től kezdődőleg a következőképpen közlekednek: Arad-ról: 5.20, 8.15, 11.55, 14.45 és 18.10 órákor. Pancota-ról: 5.10, 8.10, 11.55, 14.43 és 18.05 órákor. Radna-ról: 5.30, 8.32, 12.15, 15.05 és 18.25 órákor.

— Két hónap egy kocsi káposztáért. Jang Dumitru és Negru Mihai socodor-i földművesek a határban levő földekről egy kocsi káposztát loptak. A földtulajdonosok azonban megtudták a dolgot és feljelentést tettek. A két tolvaj 2-2 hónapot kapott.

— ZÜRICH ZARLAT. Páris 20.27 és fél, London 21.31, Newyork 434.37, Milánó 22.85, Amsterdam 231.35, Prága 15.32 és fél, Varsó 81.50, Belgrád 10.00, Bucuresti 3.25.

— Hajókirándulásra indul lord Londonderry. Bucuresti-ből jelentik: Lord Londonderry és családja Franasovici miniszter társaságában holnap a „Caroi II.” gőzhajón kirándulásra indul az Aldunára. Hétfőn este Bibescu herceg ad mogosia-i kastélyában fogadást a lord tiszteletére.

— Tilos a zsidó hittan tanítása az állami iskolák épületeiben. Bucuresti-ből jelentik: A közoktatásügyi minisztérium feltűnést keltő rendeletet adott ki, amely szerint a jövőben állami iskolákban nem adhatnak helyet zsidó vallási órák megtartására. Az állami iskolák zsidó vallású növendékei csak iskolán kívül részesülhetnek hitoktatásban.

— Ujabb halálos ítélet Moszkvában. Varsóból jelentik: Moszkván át érkezett jelentés szerint Kievvben halálra ítélték Merkint, egy tudományos intézet vezetőjét, aki a Trockijisák elleni perben kompromittálta magát. A halálos ítéletet azonnal végrehajtották.

— A két nyelven kiállított iskolai bizonyítványok érvényessége. Bucuresti-ből jelentik: Az állami ügyvédek legfelsőbb bizottságának véleményezése alapján a közoktatásügyi minisztérium úgy rendelkezett, hogy a felekezeti iskolák (elemi, közép és kereskedelmi iskolák) bizonyítványai, ha 1934. december 11. előtti keltezésűek, akkor is érvényesek, ha két nyelven, tehát a román nyelven kívül az iskola előadási nyelvén is vannak megszerkesztve és kétnyelvű pecséttel vannak ellátva. 1934. december 11. után kibocsátott iskolai bizonyítványok csak akkor érvényesek, ha kizárólag román nyelvű pecséttel vannak ellátva.

— Eltűnés Arad-on. Weisz Siegfried kenyérsütőde Rt. ma bejelentette a rendőrségen, hogy a szolgálatában állott Colompan Alexandru 33 éves arad-i lakos 3 héttel ezelőtt eltűnt és azóta mit sem tudnak róla.

— Ezerleis büntetés a csendőrmester megsértéséért. Horváth István radna-i gazdát azzal vádolták, hogy súlyosan megsértette Marita Varsile községbeli csendőrmestert hivatása teljesítése közben, halállal fenyegette meg, majd a szóváltás során államellenes kijelentéseket is tett. Hatóság elleni erőszak címén indult ellene eljárás és a törvényszék első szekciója ma foglalkozott az ügygel. Horváth kijelentette, hogy nem emlékszik arra, mit mondott, mert ittas volt. A tanúk kihallgatása alkalmával kiderült, hogy a csendőrmester nem hivatalos minőségben találkozott a vádlottal, azonkívül az államellenes kijelentésekre nézve sem merült fel bizonyíték, mire a bíróság 1000 lei pénzbüntetésre ítélte Horváthot.

— Iró- és tanszerek Császár pap. ruházában. Select-mozgó mellett.

— Fogságbeli kollegák — egymás között. Jute Gheorghe és Zachoi Petru vasutas — mindketten aradi-ak — valamikor együtt voltak olasz hadifogságban. És a közös emlékek alapján elhatározták, hogy együtt kérvényeznek valamilyen segítyt. Jute felkereste lakásán a vasutast, aki csak másnap vette észre, hogy szolgálati bundája eltűnt. Egy szomszédban lakó kislány jelentette ki, hogy látta, mikor Jute elvitte a bundát. Zachoi feljelentést tett és az ügy ma került főtárgyalásra, a bíróság azonban bizonyítékok hiá-

Őszi-idényre KERPEL könyvtár
Ujdonságokkal szolgál. Havi díj 40 Lei. 4687

nyában felmentő ítéletet hozott.

— Mindazok, akik motorkerékpárjukat a hadgyakorlatok idejére a katonaság rendelkezésére bocsajtották, a rendőrségen átvehetik gépeiket.

— Elítélt glogovati-i fiatalemberek. Pásztor János, Kun András, Vormittag Mihály és Kril Sebestyén glogovati-i lakosok súlyos testi sérítés elkövetésével vádolva kerültek az arad-i törvényszék elé, mert — a vád szerint — az elmúlt év szeptemberében karókkal megtámadták és súlyosan megverték Sabau Iosif községbeli lakost. Az ügy ma került főtárgyalásra és Pásztor tagadta, hogy részt vett volna a verekezésben, a többiek beismerő vallomást tettek, azonban kijelentették, hogy Sabau provokálta a verekedést, oly módon, hogy molesztálta a táncoló leányokat és egyiküket tetteg is inzultálta. A bíróság a tanúk kihallgatása után Pászort felmentette, a másik hármat egyenként 2—2 havi börtönre ítélte.

— MA az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

ROZSNYAI, Piața Avram Iancu.

FÖLDES, Str. Eminescu.

KÁRPÁTI, Bulevardul Regele Ferdinand.

Ha **HASHAJTÓRA** van
szüksége, vásároljon **ARTINT!**

Van vannak, akik a gyógyszerárban egyszerűen „hashajtót” kérnek, helyett, hogy kifejezzenek „ARTINT” kárnémet. Ha azonban vigyáz egészségére és olyan hashajtót akar, amely biztosan, de enyhén hat, nélkül, hogy görcsöket okozna, vagy hasmenést idézne elő, úgy vegyen ARTINT! Óvakodjon az utánzatoktól és vigyázzon a névre és az eredeti csomagolásra. Utasításon vissza értéktelen utánzatokat, amelyek károsak egészségére és amelyek vásárlása csak kidobott pénz jelent. ARTIN a legjobb modern hashajtó, az orvosi tudomány valóságos kincsé.

Artin

A DR. WANDER ÜZEMEK KÉSZÍTMÉNYE

Futball — a vulkán tetején

Érdekes jelentés érkezett a madridi rádió keresztlől. Ez alkalommal nem győzelmeiről, vereségeiről, halálos áldozatokról, halálraítélésről és a többi hasonló, a véres polgárháborút jellemző, hadijelentésekhez hasonló híreket harsogta a kormány rádiója a világ felé, hanem egyszerű sporthírt: Madridban vasárnap nagy futballmérkőzést rendeztek a Fuente-pályán. A mérkőzés közel huszezer főnyi közönség előtt zajlott le az AC Barcelona és a Milicia Madrid csapatjai között, a Milicia Madrid csapata került ki győztesen a küzdelemből 5:2 arányban, de az izgalmasban bővelkedő mérkőzés részleteiről mit sem tudunk. A Milicia Madrid — az eredmény után ítélve — kitűnő formában van, ami nem is meglepő, hiszen az utóbbi hetekben külön csatákhoz szokott és így megfelelő tréninggel rendelkeztek. Azon sem csodálkoznánk, ha a jelentés arról számolna be, hogy a játékosok valamennyien oldalfejjel, revolverrel és gázmaszkkal díszített trikókban vették volna fel a küzdelmet, Madrid küszöbön álló ostroma bármely pillanatban megkezdődhetett volna. A bíróság pedig bizonyára kis automata revolvert vett igénybe, mert ez mindenestre hatásosabban biztosította számára ítéleteinek respektálását, mint az eddig használt fűtyülő...

— Nicoara Sassu hangversenye. Október 17-én este ritka művészi élményben lesz része Arad zeneértő közönségének. Nicoara Sassu, a rendkívüli tehetségű fiatal román tenorista tartja hangversenyét a Kulturpalota nagytermében. Nicoara Sassu arad-megyei származású fiú, jellemeleg a bécsi Zeneakadémia többször kitüntetett hallgatója, akinek ritka tehetségére felfigyeltek tanárai és mindazok, akik tüneményes tisztaságu hangjában gyönyörködhetek. Szombati fellépése meglepő bizonyítéka lesz gyorsitemű fejlődésének. Nicoara Sassu ragyogó karrier előtt álló fiatal művész, akinek meghallgatása — amellet, hogy elősegíti Sassu külföldi tanulmányait — kiemelkedő művészi eseményt is jelent.

— Motorikus járművek felülvizsgálása. Az arad-i rendőrség közli, hogy a motorikus járművek felülvizsgálását október 19-én kezdi meg. Ezen a napon 1—200-ig, 20-án 201—400-ig, 22-én 401—600-ig, 22-én 601—800-ig, 23-án 801—1000-ig, 24-én 1001—1200-ig és 25-én az 1201-től 1400-ig számozott motorikus járművekkel kell jelentkezni. Az arad-megyei motorikus járműtulajdonosoknak a következő beosztás szerint kell jelentkezniük az arad-i kvesturán: 27-én Aradul-Nou és Pecica, 28-án Santana és Chisienu-Cris, 29-én Siria és Pancota, 30-án Ineu és Tarnova, 31-én a Sebis és Halmagiú községbeliek jelentkeznek. A jelentkezések elmulasztása büntetést von maga után.

— Epe- és májbetegségeknél, elsősorban epehólyagkatarrus, epeköképződés és sárgaság esetében a mindig enyhe hatású tea, amely a „Ferenc József” keserűviz a hasi betegségeket előidéző tevékenységre serkentő italok ajánlják.

— Magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak figyelmébe! Az arad-i magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak szervezete ezúton hívja fel az érdekeltek figyelmét arra, hogy a szervezet által kezdeményezett ingyenes román és német nyelvű tanfolyamokra továbbra is lehet a szervezet Bulv. Regina Maria 18. sz. alatti helyiségében minden este 7 és 9 óra között jelentkezni. Ezzel egyidejűleg jelentiük, hogy megfelelő számú érdeklődő esetén a szervezet ingyenes kereskedelmi levelezés és könyvelési tanfolyamot kezd. Jelentkezni ugyanott. Hivatalos órák minden este 7—9-ig. A magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak szakszervezete.

Uj munkadíjak a férfiszabóiparban

A tavasszal lezajlott szabósziárj már ez év első felében is némi drágulást hozott a ruhacsináltság terén és az azóta beállott általános drágulási folyamatból a szabóipar sem vonhatta teljesen ki magát. A kisipart sújtó pénzügyi rendelkezések, az ipartörvény fokozott anyagi megterhelései, valamint a munkatörvények által a munkaadóra egyre súlyosabban nehezedő kiadások arra kényszerítették az arad-i szabómestereket, hogy szindikátusuk keretein belül egységesen szabályozott munkadíjakban állapodjanak meg.

Az új és alant között vállalati árak nagyjában megegyeznek a tavasz folyamán kialakult árakkal. A szabómesterek legutóbb tartott szindikátusi gyűlésükön a munkanívó, a fizetett munkabérek és egyéb üzleti rezsik számbavételével három kategóriába osztotta be tagjait és az egyes kategóriák számára a következő minimális fazonárakat állapította meg:

I. osztályú üzletekben egy teljes öltöny minimális fazondíja 1500—1400 lei, egy felöltő, raglan vagy átmeneti kabát 1400—1300 lei, egy bélelt télikabát 1500 lei, egy zsakett vagy frakk-öltöny 1800—2000 lei. II. osztályú üzletekben egy öltöny készítése díja 1100 lei, egy felöltő, raglan vagy átmeneti kabát 1000—1100 lei, egy bélelt télikabát 1200 lei. III. osztályú üzletekben egy öltöny minimális munkadíja 800 lei, egy felöltő, raglan vagy átmeneti kabát 1000—1100 lei, egy bélelt télikabát 800—900 lei. Előírással diákuniformisok készítése díja 450—500, 550—600 és 700 lei. Fordítások tiz százalékkal drágábbak a rendes fazonárnál, mivel ezeknél a bontás költségei járulnak a fazonárhoz. Egy öltöny vasalási díja egységesen minden kategóriában 60—40 lei.

Fenti egységárak betartására a szindikátus igen magas büntetőösszegeket szabott ki azok ellen a mesterek ellen, akik nem igazodnak a közösen megállapított árakhoz. A szabóipar egy másik égető problémája is megoldást nyer az új ipartörvény rendelkezései folytán, mivel az iparengedély nélkül dolgozó kontárok ellen a Munkakamara a jövőben a legszigorubb eszközökkel fog eljárni és nemcsak a kontár-iparost sújtja büntetéssel, hanem eikobozza a megrendelő szövétét is.

— Futballévkönyv jelenik meg Messer Sándor és Weinberger István szerkesztésében. A múlt évben megjelent „Nemzeti bajnokság számokban” című nagy sikert elért évkönyv második bővített kiadása lesz a nemzeti bajnokság befejezése után Messer Sándor és Weinberger István arad-i sporthírlapírók szerkesztésében megjelenő „Futballévkönyv”. Ez az évkönyv a nemzeti bajnokság óriási érdeklődéssel kísért eseményeit foglalja össze, emellet színes cikkek, illusztrációk fogják majd tarkítani a minden tekintetben kifogástalanul összeállított „Futballévkönyvet”, amely valamennyi nemzeti bajnokságban szereplő csapattal bőven foglalkozni, természetesen különös tekintettel a Gloriara és az AMEFA-ra. Valamennyi sportembernek nélkülözhetetlen kézikönyve lesz a szenzációs tartalommal megjelenő „Futballévkönyv”.

— Színházi jegyszedők kerestetnek. A magyar színhárszolgálat igazgatósága felhívja mindazokat, akik a színházhoz mint jegyszedők szerződni akarnak, a román és magyar nyelvet tökéletesen beszélik, továbbá mint jegyszedők eddig alkalmazva nem voltak, adják meg címüket a színház portásánál.

Kétezer lakás — egyetlen házban

Az építkezési konjunktúra lendítette fel Anglia gazdasági életét — Bérkaszárnnyak — fényűző kényelemmel — Uszoda, sporttelep, óvoda, kutyaápoló, kölcsönkönyvtár, hűtőház

A modern élet bábelfornyai Londonban

Londonból jelentik: Percenként egy új ház... Ez nem valami optimista jövőbelátó mérész jóslata, hanem az angol prosperitás számokkal igazolható komoly valósága. Az egyre gazdagodó Angliában tényleg minden percben új ház születik; legalább is elméletben. Az építkezésekre fordított összeg lehetővé tenné ezt a csodálatos jelenséget, ha az átlagot vennénk alapul.

Persze a hatalmas befektetéseket igénylő óriás háztömbök megváltoztatják a statisztikát. A legújabb számok azt bizonyítják, hogy az egész angol gazdasági életet magával ragadó építkezési konjunktúra még mindig emelkedőben van.

Mint már mondtam, a számítás reális volta ellenére egyes épületek az átlagot messze felülmúló költségei az új házak tényleges számát tetemesen csökkentik. Hogy csak egy példát említsék, most a Themse-partot fedezik fel, mint új bérházak építésére alkalmas területet.

Eddig a Themse-környék, néhány nagyszerű középülettől eltekintve, inkább mint gyár- és kikötőnegyed szerepelt a köztudatban.

Most egy lebontott gyártelep helyén felépítették itt London leghatalmasabb épülettömbjét: egy fantasztikus méretű „Blocks of flats”-et, ahogy itt az új típusu bérházakat nevezik.

Itten „elfedezésekre” nagy szükség van, hiszen a város belterületén alig lehet már helyet teremteni. Így arra is gondolkodnak, hogy London egyik legjellegzetesebb látványosságát, a híres Caledonian-Market-öt, az őszeres legendás piacát, ahol az egész világ mügyijítői vadásznak ritkaságok után, kitelepítik és a nagymultu vásár helyén ugyancsak „Flat-house”-okat építenek.

A themseparti bérpalota, mely most készült el, csekély másfélmillió fontba került. Persze ez a ház egész város.

Ezerkétszázötven főbérleti lakás sorakozik benne egymás mellé. Vagy háromezer ember fog lakni — egy fedél alatt. A „Dolphin-Square” építői jogos büszkeséggel hangoztatják, hogy Európa legnagyobb lakóházát teremtették meg.

Viszont kérdés, hogy meddig örülhetnek rekordjuknak? Éroben vannak már kétezer lakásos házkolosszusok kellő tőkével alátámasztott tervei.

Fényűzés-verseny

A Flat-palotákat felépítő vállalkozók persze mindent megtesznek, hogy fokozzák házaik csábításait. Arra törekszenek, hogy a legelkényeztetettebb körök is beletörődjenek a saját ház feladásába. (Hiszen hat-hétszáz fontig terjed a nagyobb flatek átlagos évi bére.) Szinte túlzott versenyfutás kezdődött meg a fényűzés és kényelem terén. Minden új ház igyekszik elődjeit valamiképpen felülmulni.

Pár hónap előtt készült el a város szívében

a „White House” roppant épülete sokszáz lakásával.

Már külsejében is inkább hotelpalotára emlékeztet. A tüköroszlopos márvány-előcsarnokban egyenruhás portások és boyok serege fogad.

Vendéglő, kávéház, bár, klubhelyiség áll a lakók rendelkezésére.

Az előcsarnokból nyíló, csillogó pompájú nagyteremben, bárpultos erkélyek között kékvízű uszoda várja éjjel-nappal a lakástulajdonosokat és vendégeiket. Még az uszómester sem hiányzik. Egyáltalában az uszoda már

minden jobb, modern bérházhoz hozzátartozik. De még ez sem elég.

Fedett tennispályák, földalatti sporttelepek

tornateremmel, zander-készülékekkel éppúgy ingyenes attrakciók, mint a napiürdőzésre teremtett kertés tetőterasz — tíz emeletnyire a város felett

A főkéletes ház

Mindennél jobban kikerekíti a képet, ha egyszerűen felsoroljuk, hogy mit nyújt lakóinak egy-egy ilyen hatalmas épülettömb. Például az új Grove Hall Court a Maida Valen. Egy a sok közül. Nem jobb és nem rosszabb, mint a hasonló többi. Tessék:

Lidó napfürdővel külön az urak, külön a hölgyek számára, a legkülönbözőbb testgyakorlatokra alkalmas tornaterem, villanyal hajtott soványító gépeivel, vendéglő és matrózbár a ház belsejében, tetőterasz kávéházzal, „Dogparkour”, ahol tanult kutyaápolónok mosdatják, szárítják, táplálják a lakók kutyáit

és vigyáznak is rájuk gazdáik távollétében, házilag kezelt bolt, ahonnan telefonhívásra pil-

lanatok alatt minden óhajtott árut szállítanak. (A Dolphin Squaren hat ilyen üzlet lesz.) Hölgyfodrász, szépségápoló szalonnal. Borbély. Takarítószolgálat és kiszolgáló személyzet.

Inasok vendégség esetére. Kölcsönkönyvtár. Ingyenes rendelkezésre bocsátott porszívók. Saját postahivatal. Hűtőház nagyobb élelmiszerkészletek és italok számára. Beépített pénzszekrények. Molybiztos bőröndraktár. Állandó orvosi és fogorvosi készütség.

A házi központ elintézi a megbízásokat és a lakó távollétében átveszi az üzeneteket. Más házak még többet kínálnak. A Dolphin Square megvásárolta a házzal szomszédos folyóparti telket és hatalmas kertet épített oda. Alája pedig

háromszáz autó számára földalatti garázs

került. Ugyancsak itt hatalmas óvoda várja a lakók gyermekeit. Okleveles gyermekkertésznők órákra, napokra, sőt utazás esetén hetekre is gondjaikba veszik az otthonmaradt apróságokat. Megint másutt bevezették a mesterséges klímát, mely télen-nyáron szabályozza a lakások hőmérsékletét. A Piccadilly legújabb bérháza már teljes zajmentességet garantál a legújabb találmányok felhasználása révén.

Mindez irigylésreméltóan nagyszerű, de van az éremnek másik oldala is. Túlzott esztétikai igényeket nem szabad támasztani. Kivülről bizony

ijesztően ridegek és kaszárnyszerűen egyhangúak London új bérpalotái.

A sivár homlokzatok végtelen ablaksora éppoly kellemetlenül hat, mint a fásasztóan hosszú folyosók számozott ajtóinak határtalan egymásutánja.

SPORT KÖZLÖNY

Remek küzdelmet ígér az AMEFA-Victoria-meccs

Az AMEFA csapatát nem törte le a vasárnapi balsiker, hanem újult erővel készülődik a Victoria ellen elkövetkezendő arad-i meccsre, amelyet minden körülmények között meg kell nyerni az együttesnek. Az AMEFA játékosok kedden teljes számban résztvettek a kondíció-edzésen, amelyen már Léb is megjelent. A vasárnapi vereség csak annyiban hagyott nyomot a játékosok hangulatán, hogy fogadkoznak és ígérik, hogy a Victoria elleni meccsen teljes tudással, erőbedobással, töretlen harci kedvvel fognak szívvel lélekkel küzdeni a győzelemért. Az AMEFA vezetősege Arad város sportközönségével együtt hiszi és reméli, hogy a csapat a két gyengébb teljesítmény után kijátsza a szezon első négy meccsén nyújtott formáját és olyan játékkal fogják megörvendeztetni a drukkereket, amely minden igényt kielégít. Az AMEFA vezetősége és a drukker nagy tábora elvárja a csapattól a jó játékot és az ennek nyomán bekövetkezendő győzelmet.

Az AMEFA vasárnapi ellenfele, a cluj-i Victoria nem lebecsülendő ellenfél. A csapat ugyan több játékosát veszítette el, de ezek helyére fiatal tehetséges futballistákat szerződtetett, akik éppen az elmúlt héten a Ripensia ellen bizonyították be, hogy tudnak játszani és velük minden csapatnak számolnia kell. A nagy formában levő és a Bindeaval megerősített Ripensia csak a legnagyobb küzdelem árán nagyvonalú játékban tudta legyőzni a Victoriát, amely a játék minden mozzanatában teljesen egyenrangú ellenfele volt a bajnokcsapatnak. Az AMEFA—Victoria igen érdekes küzdelemnek ígérkezik, amelynek nagy favoritja az AMEFA. A piros-feketék győzelmét várjuk, nagy harc után.

Az AMEFA amennyiben vasárnap győz, úgy ismét az első között foglalhat helyet, a bajnoki reményei nem oszlottak szét a hat pont elvesztése ellenére sem, hiszen a legnehezebb meccsen: a Venus, az Unirea-Tricolor stb. már tul vannak. A csapat most három

meccset játszik Arad-on: a Victoria, a Crisana és a Juventus ellen, itt emberi számítás szerint nem veszít pontot, ezzel már 12 biztosra veltető ponttal rendelkezhet. A CAO és a Ripensia elleni meccseken két döntetlenre lehet számítani. Ezzel az AMEFA 14 pontot szed össze az őszi szezon végére, az őszi bajnoknak sem lesz több pontja mint 18, úgy, hogy az AMEFA a tavaszi szezonban éppen úgy, mint a múlt évben teljesen reálisan szólhat bele a bajnokság kérdésébe. A csapatban meg vannak az értékek, a múlt évi gárda és az újonnan szerződtetett játékosok, olyan nagyvonalú játékra és teljesítményre képesek, amelyet kevés divíziós csapatból lehet elvárni.

Bankett keretében osztották ki a Meteor érmeit

Kitünő hangulatu bankett keretében osztotta ki a Meteor-kerékpárklub az 1935—36. évben rendezett kerékpáros-versenyek érmeit. Az egysü et vezetősége részéről Zimmermann János és Bucskó Béla elnökök, Macean Nicolae ügyvezető-elnök, Lengyel Géza pénztáros, Valaszky János sportintéző, Nógrády Tibor gazda és Riegler Imre jegyző jelentek meg, a társegyesületek részéről pedig az AMEFA képviselőjében Szabó Gyula és Merk Jakab voltak jelen.

Macean Nicolae ügyvezető-elnök osztotta ki a versenyzők érmeit az alábbi sorrend szerint:

1935. évi házi verseny: 1. Gyürki. 2. Róth. 3. Poszt. 4. Pardi.

1936. évi házi verseny: 1. Pardi. 2. Róth. 3. Máli. 4. Poszt.

Arad—Timisoara távverseny: 1. Máli. 2. Ojáh. 3. Burján. 4. Poszt.

1000 méteres sprint: 1. Róth. 2. Máli. 3. Turcsányi. 4. Nagy.

1000 méteres Arad-bajnokság: 1. Róth. 2.

